

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 3. julija 2008 *

V zadevi C-215/06,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 11. maja 2006,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata D. Recchia in D. Lawunmi, zastopnici, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Irski, ki jo zastopa D. O'Hagan, zastopnik, skupaj z J. Connollyjem, SC, in G. Simonsom, BL, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, L. Bay Larsen, J. Makarczyk (poročevalec), P. Kūris in J.-C. Bonichot, sodniki,

generalni pravobranilec: J. Mazák,
sodni tajnik: B. Fülöp, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. februarja 2008,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

¹ Komisija Evropskih skupnosti s tožbo predlaga, naj Sodišče ugotovi, da Irska:

– s tem da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se, preden so v celoti ali deloma izvedeni, presodi, ali je za projekte, ki spadajo na področje

uporabe Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 175, str. 40) v različici pred spremembami, uvedenimi z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997 (UL L 73, str. 5), in v različici po njih, treba izvesti presojo vplivov na okolje, in da se izvede presoja njihovih vplivov v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337, če bodo verjetno pomembno vplivali na okolje zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, in

- s tem da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se pred izdajo soglasij za gradnjo polja vetrnih elektrarn in za povezana dela v Derrybrienu v okrožju Galway ter pred izvedbo del opravi presoja vplivov projekta na okolje v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337,

ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 2, 4 in od 5 do 10 navedene direktive.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

- 2 Komisija s svojo tožbo želi, da se ugotovi, da Irska ni izpolnila svojih obveznosti na podlagi Direktive 85/337 v prvotni različici in v različici, ki izhaja iz sprememb, uvedenih z Direktivo 97/11.

Direktiva 85/337

3 V členu 1(2) in (3) Direktive 85/337 je določeno:

„2. V tej direktivi:

„projekt“ pomeni:

- izvedbo gradbenih ali drugih instalacijskih del ali projektov,

- druge posege v naravno okolje in krajino, vključno s tistimi, ki vključujejo izkoriščanje mineralnih virov;

„nosilec projekta“ pomeni:

prosilca za dovolitev zasebnega projekta, ali javni organ, ki da pobudo za projekt;

„soglasje za izvedbo“ pomeni:

odločitev pristojnega organa ali organov, ki dovoljuje nosilcu projekta izvedbo projekta.

3. Pristojni organ ali organi so tisti, ki jih države članice določijo kot odgovorne za opravljanje dolžnosti iz te direktive.“

4 V členu 2, od (1) do (3), prvi pododstavek, Direktive 85/337 je določeno:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pred izdajo soglasja za izvedbo presodijo vplivi projektov, ki bodo, med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, verjetno pomembno vplivali na okolje.

Ti projekti so opredeljeni v členu 4.

2. Presoj o vplivov na okolje se lahko vključi v obstoječe postopke za izdajo soglasja za izvedbo projektov v državah članicah, oziroma, če to ne gre, v druge postopke ali v postopke, ki se jih mora uvesti za usklajevanje s cilji te direktive.

3. Države članice lahko v izjemnih primerih določen projekt v celoti ali delno izvzamejo iz določb, ki jih določa ta direktiva.“

5 V členu 3 Direktive 85/337 je določeno:

„V presoji vplivov na okolje bodo glede vsakega posameznega primera in skladno s členi 4 do 11 na primeren način opredeljeni, opisani in ocenjeni neposredni in posredni vplivi posameznega projekta na naslednje dejavnike:

- ljudi, živalstvo in rastlinstvo,

- tla, vodo, zrak, podnebje in krajino,

- medsebojn[e] vpliv[e] dejavnikov, navedenih v prvi in drugi alineji,

- materialno lastnino in kulturno dediščino.“

6 V členu 4 navedene direktive je določeno:

„1. Ob upoštevanju člena 2(3) so projekti skupin, naštetih v Prilogi I, predmet presoje v skladu s členi 5 do 10.

2. Projekti skupin, naštetih v Prilogi II, se presodijo v skladu s členi 5 do 10, če države članice menijo, da njihove značilnosti tako zahtevajo.

S tem namenom lahko države članice med drugim določijo posebne vrste projektov kot predmet presoje, oziroma lahko postavijo merila in/ali pragove, po katerih se določi, katere izmed projektov iz skupin, naštetih v Prilogi II, se presoja skladno s členi 5 do 10.“

7 V členu 5 Direktive 85/337 je določeno:

„1. V primeru projektov, pri katerih se mora po členu 4 presoditi vpliv na okolje v skladu s členi 5 do 10, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, ki zagotovijo, da nosilec projekta v primerni obliki priskrbi informacije, določene v Prilogi III, [če]:

- (a) države članice menijo, da so te informacije pomembne za dano stopnjo postopka izdaje soglasja in za specifične značilnosti določenega projekta ali vrste projekta in za lastnosti okolja, na katere bo projekt verjetno vplival;

- (b) države članice menijo, da lahko od nosilca projekta upravičeno zahtevajo, da zbere te informacije, med drugim ob upoštevanju tekočega poznavanja in metod presoje.

2. Informacije, ki jih mora nosilec projekta zagotoviti skladno z odstavkom 1, vključujejo vsaj:

- opis projekta, ki obsega informacije o lokaciji, zasnovi in velikosti projekta,

- opis predvidenih ukrepov, da bi se izognili pomembnim škodljivim vplivom, jih zmanjšali in po možnosti odpravili,

- podatke za potrebe opredelitve in presojo glavnih verjetnih vplivov projekta na okolje,

- netehnični povzetek informacij, navedenih v alinejah 1 do 3.

3. Kjer menijo, da je potrebno, države članice zagotovijo, da bodo vsi organi, ki imajo ustrezne informacije, dali te informacije na razpolago nosilcu projekta.“

8 V členu 6 Direktive 85/337 je določeno:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da imajo organi, ki bodo verjetno obravnavali projekt zaradi svojih posebnih okoljskih odgovornosti, možnost izraziti svoje mnenje o prošnji za soglasje za izvedbo. Države članice določijo organe, s katerimi se posvetuje v ta namen na splošno ali v vsakem posameznem primeru, ko se poda zahteva za soglasje za izvedbo. Informacije, zbrane skladno s členom 5, se posredujejo tem organom. Podrobnejše ureditve posvetovanja določijo države članice.

2. Države članice zagotovijo, da:

- bodo vse prošnje za soglasje za izvedbo in vse informacije, zbrane skladno s členom 5, dane na razpolago javnosti,

– bo imela zadevna javnost možnost izraziti mnenje pred začetkom izvedbe projekta.“

9 V členu 7 Direktive 85/337 je določeno:

„Če se država članica zaveda, da bo projekt verjetno pomembno vplival na okolje v drugi državi članici, ali kjer tako zahteva država članica, ki bo verjetno znatno prizadeta, država članica, na katere ozemlju se namerava izvajati projekt, posreduje informacije, zbrane skladno s členom 5, drugi državi članici istočasno, kot jih da na razpolago svojim državljanom. Take informacije služijo kot temelj za vse potrebne posvete v okviru dvostranskih odnosov med dvema državama članicama na vzajemni in enakovredni podlagi.“

10 V členu 8 Direktive 85/337 je določeno:

„Informacije, zbrane skladno s členi 5, 6 in 7, se morajo upoštevati v postopku za pridobitev soglasja za izvedbo.“

11 V členu 9 navedene direktive je določeno:

„Ko je posamezna odločitev sprejeta, pristojni organi obvestijo zadevno javnost o:

– vsebini odločitve in vseh pogojih, ki iz nje izhajajo,

- vzrokih in premislekih, na katerih temelji odločitev, kjer zakonodaja držav članic tako določa.

Podrobne postopke glede takih informacij določijo države članice.

Če je bila skladno s členom 7 obveščena še kakšna država članica, bo obveščena tudi o zadevni odločitvi.“

- 12 V členu 10 navedene direktive je določeno:

„Določbe te direktive ne vplivajo na obveznost pristojnih organov, da upoštevajo omejitve, ki jih nalagajo nacionalni zakonski in upravni predpisi ter priznane pravne prakse, kar zadeva industrijsko in poslovno skrivnost in varovanje javnega interesa.

Kjer se uporablja člen 7, za posredovanje informacij drugi državi članici in sprejem informacij s strani druge države članice veljajo omejitve v državi članici, v kateri je predlagan projekt.“

- 13 V prilogi II k Direktivi 85/337 so naštetih projekti iz člena 4(2) te direktive, to so tisti, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje le, če države članice menijo, da njihove značilnosti tako zahtevajo. Tako so v točki 2(a) te priloge navedeni projekti pridobivanja šote in v točki 2(c) projekti pridobivanja mineralnih snovi, kot so marmor, pesek, prod, skrilavec, fosfati in kalijev karbonat, razen kovinskih mineralnih snovi in mineralnih energetskih surovin.

14 V točki 10(d) navedene priloge so navedeni zlasti projekti gradnje cest.

Direktiva 97/11

15 V členu 3 Direktive 97/11 je določeno:

„1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 14. marca 1999. O tem takoj obvestijo Komisijo.

[...]

2. Če se zahteva za soglasje za izvedbo predloži pristojnemu organu pred koncem roka, določenega v odstavku 1, se še naprej uporabljajo določbe Direktive 85/337/EGS, sprejete pred temi spremembami.“

Direktiva 85/337, kot je bila spremenjena z Direktivo 97/11 (v nadaljevanju: spremenjena Direktiva 85/337)

16 Zaradi jasnosti bodo navedene le spremembe Direktive 85/337, ki se neposredno nanašajo na zatrevanje neizpolnitev. Tako ne bodo navedene spremembe, ki so bile

uvvedene z Direktivo 97/11 za člene od 5 do 10 Direktive 85/337, ker ne morejo vplivati na presojo Sodišča o tej tožbi.

17 V členu 2, od (1) do (3), prvi pododstavek, spremenjene Direktive 85/337 je določeno:

„1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da so pred izdajo soglasja projekti, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje, med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, predmet zahteve za izdajo soglasja za izvedbo in presojo njihovih vplivov. Ti projekti so opredeljeni v členu 4.

2. Presojo vplivov na okolje se lahko vključi v obstoječe postopke za izdajo soglasja za izvedbo projektov v državah članicah, oziroma, če to ne gre, v druge postopke ali v postopke, ki se jih mora uvesti za usklajevanje s cilji te direktive.

[...]

3. Brez poseganja v člen 7 lahko države članice v izjemnih primerih določijo projekt v celoti ali delno izvzamejo iz določb v tej direktivi.“

18 V členu 3 navedene direktive je določeno:

„Presoja vplivov na okolje na primeren način glede na vsak posamez[en] primer in skladno s členi 4 do 11 opredeli, opiše in presodi neposredne in posredne vplive projekta na naslednje dejavnike:

- ljudi, živalstvo in rastlinstvo,

- tla, vodo, zrak, podnebje in krajino;

- materialno lastnino in kulturno dediščino;

- medsebojne vplive dejavnikov, navedenih v prvi, drugi in tretji alineji.“

19 V členu 4 spremenjene Direktive 85/337 je določeno:

„1. Ob upoštevanju člena 2(3) se projekte, ki so naštetih v Prilogi I, presoja skladno s členi 5 do 10.

2. Ob upoštevanju člena 2(3) države članice za projekte, ki so naštetih v Prilogi II, s:

(a) preverjanjem za vsak primer posebej

ali

(b) pragovi ali merili, ki jih postavi država članica

odločijo, ali se bo projekt presojal skladno s členi 5 do 10.

Države članice se lahko odločijo za uporabo obeh postopkov, navedenih v (a) in (b).

3. Med preverjanjem za vsak primer posebej ali postavljanjem pragov ali meril za namen odstavka 2 se upoštevajo ustrezna izbirna merila, določena v Prilogi III.

4. Države članice zagotovijo, da je odločitev pristojnih organov v skladu z odstavkom 2 na razpolago javnosti.“

²⁰ V točki 3(i) priloge II k spremenjeni Direktivi 85/337 so navedeni obrati za izkoriščanje energije vetra za proizvodnjo elektrike (polja vetrnih elektrarn).

- 21 V skladu s točko 13 iste priloge je treba vsako spremembo ali razširitev projektov, naštetih v prilogi I ali prilogi II, ki so že dovoljeni, izvedeni ali se izvajajo in imajo lahko pomembne škodljive vplive na okolje (pri čemer sprememba ali razširitev nista navedeni v prilogi I), obravnavati kot projekt, za katerega velja člen 4(2) spremenjene Direktive 85/337.
- 22 V prilogi III k spremenjeni Direktivi 85/337 v zvezi z izbirnimi merili iz člena 4(3) iste direktive je pojasnjeno, da je treba upoštevati značilnosti projektov, predvsem onesnaževanje in obremenjevanje, tveganje nastanka nesreč, ob upoštevanju zlasti uporabljene snovi in tehnologije. V isti prilogi je navedeno, da je treba upoštevati okoljsko občutljivost določenih geografskih območij, ki jih bodo projekti verjetno prizadeli, zlasti ob upoštevanju absorpcijske sposobnosti naravnega okolja s posebno pozornostjo, usmerjeno nekaterim območjem, med katerimi so gorska in gozdna območja.

Nacionalna ureditev

- 23 Zahteve spremenjene Direktive 85/337 so bile v nacionalno pravo prenesene z zakonom o prostorskem načrtovanju in razvoju iz leta 2000 (Planning and Development Act 2000), kot je bil spremenjen (v nadaljevanju: PDA), in s predpisi o prostorskem načrtovanju in razvoju iz leta 2001 (Planning and Development Regulations 2001).
- 24 V členu 32(1)(a) PDA je določena splošna obveznost, da je treba pridobiti soglasje za vsak projekt prostorskega načrtovanja iz prilog I in II spremenjene Direktive 85/337, pri čemer je treba vložiti zahtevo za soglasje in pridobiti soglasje pred začetkom del.

Poleg tega je v členu 32(1)(b) istega zakona predvideno, da se lahko pridobi dovoljenje, da se tako načrtovanje, ki je bilo izvedeno brez soglasja, legalizira.

25 Organ, pristojen za prostorsko načrtovanje, mora, ko prejme zahtevo za soglasje, ugotoviti, ali je za predlagani projekt treba izvesti presojo vplivov na okolje.

26 V členu 151 PDA je določeno, da vsak, ki izvede ali izvaja projekt brez soglasja, stori prekršek.

27 Iz členov 152 in 153 istega zakona izhaja, da morajo načeloma organi, pristojni za urbanizem, ob prejemu pritožbe poslati obvestilo z opozorilom in nato ugotoviti, ali je treba izdati opomin. Če zadevna oseba ne spoštuje zahtev, določenih v opominu, stori prekršek.

28 V členu 160 PDA je določeno:

„1. Če je bil projekt, za katerega ni bilo izdano soglasje, izveden, se izvaja ali je verjetno, da se bo izvedel ali nadaljeval, lahko High Court ali Circuit Court na zahtevo organa, pristojnega za prostorsko načrtovanje, ali vsake druge osebe, ne glede na to, ali ima interes glede zadevnega zemljišča, s sklepom odredi, da oseba glede na primer izvede, ne izvede ali preneha izvajati to, kar je po mnenju sodišča nujno in kar je določeno v sklepu, da se zagotovi, če je to potrebno:

(a) da se projekt, za katerega ni bilo izdano soglasje, ne izvede ali ne nadaljuje;

(b) da se v največji možni meri vsako zemljišče vrne v stanje, v katerem je bilo pred začetkom projekta, za katerega ni bilo izdano soglasje;

(c) da se vsak projekt izvede v skladu z izdanim soglasjem ali s pogoji, pod katerimi je bilo soglasje izdano.

2. Če je to potrebno, lahko sodišče v sklepu, izdanem na podlagi odstavka 1, zahteva izvedbo katerih koli del, vključno z obnovo, ponovno gradnjo, odstranitvijo, rušenjem ali spremembo katere koli strukture ali drugega dela.“

29 V členu 162 PDA je določeno, da zahteva za legalizacijo ne zadrži ali konča začetega postopka prisilnih ukrepov.

Predhodni postopek

30 Po pisnem opominu z dne 5. aprila 2001 je Komisija poslala Irski še obrazloženo mnenje z dne 21. decembra 2001.

31 Komisija je 7. julija 2004 poslala tej državi članici dodatni pisni opomin.

32 Irski je bilo dodatno obrazloženo mnenje poslano 5. januarja 2005 po prejemu njenih stališč z dopisom z dne 6. decembra 2004.

- 33 Ker je Komisija menila, da stališče Irske, podano kot odgovor na navedeno obrazloženo mnenje z dopisi z dne 8. marca, 17. junija in 1. decembra 2005, ni zadovoljivo, je na podlagi člena 226, drugi odstavek, ES vložila to tožbo.

Tožba

Prvi očitke

- 34 Komisija očita Irski, da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za uskladitev s členi 2, 4, in od 5 do 10 Direktive 85/337 v različici pred spremembami in po njih, uvedenih z Direktivo 97/11. Ta očitek se bo najprej preučil v zvezi s spremenjeno Direktivo 85/337.
- 35 Prvi očitek, v skladu s katerim naj bi bil prenos spremenjene Direktive 85/337 nepopoln in naj bi vodil do njenega nepravilnega izvrševanja, je utemeljen na treh tožbenih razlogih.
- 36 Prvič, Komisija uveljavlja, da Irska ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se presodi v skladu s členom 2(1) spremenjene Direktive 85/337, ali bodo predlagani projekti pomembno vplivali na okolje, in če bodo, da se pred izdajo soglasja izvede postopek presoje vplivov na okolje, predviden v navedeni določbi.

37 Drugič, Komisija meni, da irske zakonske določbe, na podlagi katerih se lahko vložijo zahteva za legalizacijo po tem, ko je bil projekt v celoti ali deloma izveden, kršijo preventivne cilje spremenjene Direktive 85/337.

38 Tretjič, Komisija meni, da prisilni ukrepi, ki jih je uvedla Irška, ne zagotavljajo učinkovite uporabe navedene direktive, s čimer Irška tako ni izpolnila svoje splošne obveznosti iz člena 249 ES.

39 V utemeljitev zadnjega tožbenega razloga Komisija navaja določeno število primerov, ki po njenem mnenju kažejo pomanjkljivosti pri izvrševanju sistema sankcij.

Prvi in drugi tožbeni razlog

– Trditve strank

40 Komisija uveljavlja, da to, da je v skladu z nacionalno zakonodajo mogoče izpolniti obveznosti iz spremenjene Direktive 85/337 med izvajanjem projekta ali po njegovi izvedbi, pomeni, da ni določena jasna obveznost, da je treba v zvezi s projekti opraviti presojo njihovih vplivov na okolje pred njihovo izvedbo.

41 S tem da se lahko nadzor projektov v okviru presoje vplivov na okolje opravi po njihovi izvedbi, čeprav je glavni cilj spremenjene Direktive 85/337, da se vplivi na okolje upoštevajo v najzgodnejši možni fazi v vseh postopkih načrtovanja in

sprejemanja odločitev, je v sporni nacionalni zakonodaji priznana možnost legalizacije, ki zmanjšuje polni učinek te direktive.

42 Komisija dodaja, da so pravila o legalizaciji vključena v splošne določbe, ki veljajo za običajno dovoljenje na področju urbanizma, in da ni razvidno, da so zahteve za legalizacijo in njihove odobritve omejene na izjemne primere.

43 Irska uveljavlja, da presoja Komisije o irski zakonodaji, s katero je bila prenesena spremenjena Direktiva 85/337, ni pravilna. Tako pojasnjuje, da se v irskem pravu izrecno zahteva, da se za vsak nov projekt pridobi dovoljenje pred začetkom del in da je pri projektih, za katere je treba opraviti presojo vplivov na okolje, to treba izvesti pred deli. Neizpolnitev teh obveznosti je poleg tega kaznivo ravnanje in lahko vodi do uporabe prisilnih ukrepov.

44 Irska poleg tega poudarja, da je odobritev legalizacije, ki je uvedena s PDA in predpisi o prostorskem načrtovanju in razvoju iz leta 2001, izjema od splošnega pravila, na podlagi katerega je treba pridobiti soglasje za izvedbo pred začetkom projekta, in da najbolje ustreza ciljem spremenjene Direktive 85/337, zlasti splošnemu cilju varstva okolja, ker odstranitev projekta, za katerega ni bilo izdano soglasje, ni vedno najprimernejši ukrep za navedeno varstvo.

45 Po mnenju te države članice v spremenjeni Direktivi 85/337, katere zahteve se nanašajo le na postopek, ni navedeno, ali obstaja izjema, na podlagi katere bi se lahko v določenih primerih izvedla presoja vplivov na okolje po začetku del. V zvezi s tem poudarja, da ni nikjer v tej direktivi izrecno navedeno, da se lahko presoja izvede le pred začetkom projekta, in s sklicevanjem na opredelitev pojma „soglasje za izvedbo“ iz navedene direktive uveljavlja, da je izraz „izvedba“ pomemben, ker se ne omejuje

le na začetek del, ampak se nanaša tudi na nadaljevanje projekta prostorskega načrtovanja.

46 Irška poleg tega poudarja, da je odobritev legalizacije razumen sistem odpravljanja napak, ki se ga lahko uporabi v izjemnih primerih in s katerim se skuša upoštevati dejstvo, da se je nemogoče izogniti temu, da se nekateri projekti iz različnih razlogov začnejo izvajati pred izdajo soglasja za izvedbo v smislu spremenjene Direktive 85/337.

47 V zvezi s tem Irška s sklicevanjem na sodbo z dne 7. januarja 2004 v zadevi Wells (C-201/02, Recueil, str. I-723) poudarja, da se lahko naknadna presoja izvede v poznejši fazi kot izjema od splošnega načela, na podlagi katerega je treba izvesti presojo čim prej v postopku sprejemanja odločitev.

48 Ta država članica tudi meni, da ne bi bilo sorazmerno zahtevati odstranitve nekaterih objektov, kadar bi se po preučitvi zahteve za legalizacijo presodilo, da bi bila združljiva s pravilnim prostorskim načrtovanjem in trajnostnim razvojem.

– Presoja Sodišča

49 Države članice morajo spremenjeno Direktivo 85/337 prenesti popolnoma v skladu z zahtevami, ki jih določa ob upoštevanju njenega bistvenega cilja, ki je, kot to izhaja iz člena 2(1), da se pred izdajo soglasja za izvedbo za projekte, ki bodo, med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, verjetno pomembno vplivali na okolje, izpelje postopek v zvezi z zahtevo za soglasje in presodi njihove vplive (glej v tem smislu sodbi z dne 19. septembra 2000 v zadevi Linster, C-287/98, Recueil,

str. I-6917, točka 52, in z dne 23. novembra 2006 v zadevi Komisija proti Italiji, C-486/04, ZOdl., str. I-11025, točka 36).

- 50 Poleg tega je soglasje za izvedbo v skladu s členom 1(2) spremenjene Direktive 85/337 odločitev pristojnega organa ali organov, ki dovoljujejo nosilcu projekta njegovo izvedbo.
- 51 Ker je izraz v zvezi z dovolitvijo nedvoumen, je treba člen 2(1) navedene direktive nujno razumeti tako, da pomeni, da oseba ne more začeti del v zvezi z zadevnim projektom, če ni zahtevala in pridobila potrebnega soglasja ter predhodno izvedla presoje vplivov na okolje, ko se ta zahteva, ker sicer ne bi spoštovala zahtev spremenjene Direktive 85/337.
- 52 Ta presoja velja za vse projekte, ki spadajo na področje uporabe spremenjene Direktive 85/337, tako za tiste, ki so navedeni v prilogi I k tej direktivi in za katere se vedno izvede presoja na podlagi členov 2(1) in 4(1) te direktive, kot tudi za tiste, ki so navedeni v prilogi II k navedeni direktivi in za katere se na tej podlagi in v skladu s členom 4(2) te direktive izvede presoja vplivov le, če se zanje glede na pragove in merila, ki jih postavi država članica, in/ali na podlagi preverjanja za vsak primer posebej predvideva, da bodo verjetno pomembno vplivali na okolje.
- 53 Taka jezikovna preučitev navedenega člena 2(1) ustreza poleg tega cilju spremenjene Direktive 85/337, na katerega je opozorjeno zlasti v uvodni izjavi 5 Direktive 97/11, v skladu s katero „bi morali biti projekti, za katere se zahteva presoja, predmet zahteve po pridobitvi soglasja za izvedbo [in bi bilo] treba presojo opraviti, preden je izdano tako soglasje“.
- 54 V zvezi z irsko zakonodajo ni sporno, da je načeloma treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti dovoljenja za prostorsko načrtovanje, ko je to potrebno, pred izvedbo del. Nespoštovanje teh obveznosti je v irskem pravu kršitev pravil na področju urbanizma.

- 55 Vendar pa tudi ni sporno, da je z navedeno zakonodajo uvedena odobritev legalizacije, katere učinki so izenačeni z učinki običajnega dovoljenja za prostorsko načrtovanje, ki je predhodno izvedbi del in prostorskemu načrtovanju. Legalizacija se lahko izvede, čeprav je bil projekt, ki je njen predmet in za katerega se zahteva presoja vplivov na okolje v skladu s členoma 2 in 4 spremenjene Direktive 85/337, izveden.
- 56 Poleg tega odobritev legalizacije, za uporabo katere Irska priznava, da je na področju prostorskega načrtovanja razširjena v okoliščinah, ki niso izjemne, v irskem pravu pomeni, da so bile obveznosti iz spremenjene Direktive 85/337 dejansko izpolnjene.
- 57 Če pravo Skupnosti ne more preprečiti, da je z veljavnimi nacionalnimi pravili v nekaterih primerih dovoljeno legalizirati ravnanja in akte, s katerimi se kršijo ta pravila, mora za tako možnost veljati pogoj, da je zadevnim osebam onemogočeno, da bi obšle pravila Skupnosti ali jih ne bi uporabile, in da mora ta možnost ostati izjemna.
- 58 Tak sistem legalizacije, kot velja na Irskem, ima lahko namreč tak učinek, da spodbuja nosilce projektov, da ne preverijo, ali predlagani projekti izpolnjujejo merila iz člena 2(1) spremenjene Direktive 85/337, in da torej ne začnejo postopkov, ki so potrebni za opredelitev vplivov navedenih projektov na okolje in za njihovo predhodno presojo. V skladu s prvo uvodno izjavo spremenjene Direktive 85/337 pa je nujno, da v postopku sprejemanja odločitev pristojni organ upošteva vplive na okolje v najzgodnejši možni fazi v vseh postopkih tehničnega načrtovanja in sprejemanja odločitev, ker je cilj preprečevati povzročanje onesnaževanja ali motenj pri izvoru, ne pa poskušati naknadno zmanjšati njihove vplive.
- 59 Nazadnje, Irska se ne more učinkovito sklicevati na zgoraj navedeno sodbo Wells. V navedeni sodbi je namreč v točkah 64 in 65 opozorjeno, da morajo države članice na podlagi načela lojalnega sodelovanja, določenega v členu 10 ES, odpraviti nezakonite posledice kršitve prava Skupnosti. Pristojni organi morajo tako sprejeti potrebne ukrepe, da nadomestijo opustitev presoje vplivov na okolje, tako da na primer prekli-

čejo že izdano soglasje za izvedbo ali zadržijo njegovo izvajanje, da se opravi taka presoja, vse v mejah procesne avtonomije držav članic.

60 Iz tega ni mogoče sklepati, da je naknadna presoja vplivov na okolje, ki se izvede, da bi se nadomestila opustitev take presoje, kot je predvidena in določena s spremenjeno Direktivo 85/337, ker je projekt že izveden, izenačena s presojo vplivov na okolje, ki je predhodna izdaji soglasja za izvedbo, ki je zahtevana in urejena z navedeno direktivo.

61 Iz navedenega izhaja, da Irska z določitvijo istih učinkov za legalizacijo, ki se jo lahko odobri, tudi če se ne dokaže izjemnih okoliščin, kot so učinki dovoljenja za prostorsko načrtovanje, ki je predhodno izvedbi del in prostorskemu načrtovanju, čeprav je treba projekte, za katere se zahteva presoja vplivov na okolje, na podlagi členov 2(1) ter 4(1) in (2) spremenjene Direktive 85/337 opredeliti in nato v zvezi z njimi pred izdajo soglasja za izvedbo, in torej nujno pred njihovo izvedbo, zahtevati soglasje za izvedbo in opraviti navedeno presojo, ni izpolnila obveznosti iz te direktive.

62 Prvi in drugi tožbeni razlog sta torej utemeljena.

Tretji tožbeni razlog

– Trditve strank

63 Po mnenju Komisije sta irska zakonodaja in praksa, ki iz nje sledi, na področju prisilnih ukrepov pomanjkljivi, kar ogroža pravilen prenos in uporabo spreme-

njene Direktive 85/337, čeprav je v skladu z njo učinkovit sistem nadzora in sankcij obvezen.

- 64 Prvič, Komisija uveljavlja, da prisilni ukrepi, predvideni v irski zakonodaji na področju urbanizma, ne nadomeščajo neobstoja določb, na podlagi katerih bi bilo treba obvezno spoštovati zahteve v zvezi s presojo vplivov na okolje pred izvedbo projektov.
- 65 Drugič, Komisija uveljavlja, da praksa na področju prisilnih ukrepov ogroža pravilen prenos spremenjene Direktive 85/337. Komisija tako navaja posebne primere, ki po njenem mnenju kažejo pomanjkljivosti irske zakonodaje na področju nadzora spoštovanja pravil, določenih s to direktivo.
- 66 V zvezi s postopkom na področju sankcij Irska meni, da vprašanje izbire sankcij in njihove oblike spada v prosto presojo držav članic, zlasti ker nadzor v zvezi s prostorskim načrtovanjem in okoljem ni bil usklajen na ravni Skupnosti.
- 67 V vsakem primeru Irska poudarja, da je sistem sankcij, predviden v irski zakonodaji, popoln in učinkovit. V zvezi s tem ta država članica pojasnjuje, da so v pravu okolja veljavne določbe zakonsko zavezujoče.
- 68 Tako je v tej zakonodaji določeno, da mora organ, pristojen za prostorsko načrtovanje, če izve, da se izvaja projekt brez soglasja za izvedbo, poslati obvestilo z opozorilom, razen če meni, da je pomembnost tega projekta majhna.

- 69 Ko je obvestilo z opozorilom poslano, morajo organi, pristojni za urbanizem, presoditi, ali je treba izdati opomin.
- 70 Namen obvestila z opozorilom je omogočiti osebam, ki so odgovorne za projekte brez soglasij za izvedbo, da odpravijo napake pred izdajo opomina in pred drugimi fazami postopka v zvezi s sankcijami.
- 71 Če je izdan opomin, so v njem določene obveznosti in neupoštevanje postavljenih zahtev pomeni prekršek.
- 72 Irska dodaja, da je treba v sistemu sankcij upoštevati različne pravice, med katerimi so pravice nosilcev projektov, lastnikov zemljišč, javnosti in posameznikov, ki jih navedeni projekt neposredno zadeva, in da je treba vse te različne pravice uravnovežiti, da se doseže pravičen rezultat.
- 73 Irska nazadnje izpodbija primere, ki jih navaja Komisija, ker naj ne bi dokazovali zatrevane neizpolnitve obveznosti, saj naj bi se Komisija omejila le na splošne trditve.

– Presoja Sodišča

- 74 Ni sporno, da se lahko na Irskem neobstoj presoje vplivov na okolje, zahtevane s spremenjeno Direktivo 85/337, odpravi z legalizacijo, ki omogoča zlasti nadaljnji obstoj projekta brez zakonitega soglasja za izvedbo, če je bila zahteva za legalizacijo vložena pred izvedbo postopka v zvezi s sankcijo.

- 75 S to možnostjo je, kot sicer priznava Irska, pristojnim organom omogočeno, da ne ukrepajo, da bi zadržali ali prenehali izvajanje projekta, ki spada na področje uporabe spremenjene Direktive 85/337 in ki se izvaja ali je že izveden v nasprotju z zahtevami v zvezi s soglasjem in presojo vplivov na okolje pred izdajo navedenega soglasja, in da ne začnejo postopka prisilnih ukrepov, ki je predviden v PDA, pri čemer Irska poudarja, da je pristojnost na tem področju diskrecijska.
- 76 Tako je ugotovljena pomanjkljivost sistema prisilnih ukrepov, ki ga je vzpostavila Irska, ker je z možnostjo legalizacije odvezta vsa njegova učinkovitost, saj je navedena pomanjkljivost neposredna posledica neizpolnitve obveznosti, ugotovljene med presojo dveh predhodnih tožbenih razlogov.
- 77 Na to ugotovitev ne vpliva dejstvo, da je treba po mnenju Irske v sistemu sankcij upoštevati različne pravice, med katerimi so pravice nosilcev projektov, lastnikov zemljišč, javnosti in posameznikov, ki jih sporni projekt neposredno zadeva. Nujnost, uravnovesiti te interese, namreč ne more utemeljiti tega, da sistem nadzora in sankcij ni učinkovit.
- 78 Zato je brezpredmetno preučiti različne primere, ki jih je navedla Komisija, da bi opisala pomanjkljivosti pri uporabi prisilnih ukrepov, ker take pomanjkljivosti izhajajo neposredno iz irske zakonodaje.
- 79 Tretji tožbeni razlog je zato prav tako utemeljen in je torej treba prvi očitek sprejeti zaradi vseh tožbenih razlogov.
- 80 Nazadnje je treba navesti, da je prvi očitek utemeljen v zvezi s spremenjeno Direktivo 85/337 in v zvezi z Direktivo 85/337. V skladu z izvirno različico te direktive in

s spremenjeno različico je treba namreč za projekte, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje, izvesti presojo njihovih vplivov pred izdajo soglasja za izvedbo, katerega opredelitev med drugim ostaja nespremenjena. Poleg tega so značilnosti legalizacije, določene z irsko zakonodajo, ostale iste.

- 81 Iz navedenega izhaja, da Irska, s tem da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se, preden so v celoti ali deloma izvedeni, presodi, ali je za projekte, ki spadajo na področje uporabe Direktive 85/337 v različici pred spremembami, uvedenimi z Direktivo 97/11, in v različici po njih, treba izvesti presojo vplivov na okolje, in da se izvede presoja njihovih vplivov v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337, če bodo verjetno pomembno vplivali na okolje zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 2, 4 in od 5 do 10 navedene direktive.

Drugi očitki

- 82 Ta očitek se nanaša na pogoje gradnje polja vetrnih elektrarn v Derrybrienu v okrožju Galway, v zvezi s katero je treba najprej opozoriti na različna pridobljena soglasja.
- 83 Kot izhaja iz spisa, sta bili zahtevi za soglasje za izvedbo v zvezi s prvima fazama projekta, ki se nanašata vsaka na 23 turbin na veter, vloženi 4. in 18. decembra 1997. Novi zahtevi sta bili vloženi 23. januarja 1998, ker je bilo odločeno, da prejšnji zahtevi za soglasje za izvedbo nista bili veljavni. Dovoljenje je bilo izdano 12. marca 1998. Za tretjo fazo del, ki se nanaša na 25 turbin in na dovozne poti, je bila zahteva za soglasje za izvedbo vložena 5. oktobra 2000 in 15. novembra 2001 ji je bilo ugodeno. Nosilec projekta je 20. junija 2002 zahteval soglasje za spremembo prvih dveh faz projekta,

kar je bilo odobreno 30. julija 2002. Ker je soglasje za izvedbo, izdano za prvi dve fazi del, prenehalo veljati, je nosilec projekta oktobra leta 2003 zahteval podaljšanje navedenega soglasja, kar je bilo odobreno novembra leta 2003.

Trditve strank

- 84 S tem očitkom Komisija trdi, da Irska ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se pred izdajo soglasij v zvezi s poljem vetrnih elektrarn in povezanimi deli ter pred izvedbo del opravi presoja vplivov projekta na okolje v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337 in spremenjene Direktive 85/337.
- 85 Komisija v zvezi s tem uveljavlja, da čeprav je bila na podlagi irske zakonodaje izvedena presoja vplivov na okolje za različne elemente spornega projekta, je bila navedena presoja pomanjkljiva.
- 86 V presoji vplivov na okolje iz leta 1998 naj se namreč ne bi pravilno obravnavala okoljska tveganja, povezana z izvedbo različnih elementov tega projekta. Presoja vplivov, izvedena za tretjo fazo navedenega projekta, naj bi bila prav tako pomanjkljiva.
- 87 Poleg tega Komisija navaja, da je polje vetrnih elektrarn največji projekt kopenskega izkoriščanja energije vetra, ki je bil kadar koli predlagan na Irskem, in eden od najpomembnejših v Evropi.

- 88 Komisija prav tako uveljavlja, da je bilo treba za gradnjo polja vetrnih elektrarn uničiti široka področja iglastega gozda s površino 263 hektarov, pri čemer je bilo soglasje za posek dreves izdano 20. maja 2003. Vendar se v zvezi s tem ni izvedla presoja vplivov na okolje, kar je celo v nasprotju z zahtevami irske zakonodaje.
- 89 Komisija dodaja, da po zemeljskem plazu 16. oktobra 2003 in ekološki katastrofi, ki jo je ta povzročil, ko je velikanska količina šote, ki se je odtrgala od področja gradnje polja vetrnih elektrarn, onesnažila reko Owendalulleegh, kar je povzročilo pogin 50.000 rib in je trajno poškodovalo njihova drstišča, Irska ni izvedla nove presoje vplivov te gradnje na okolje, preden je nosilec projekta leta 2004 nadaljeval dela na tem področju.
- 90 Irska pojasnjuje, da v letih 1997 in 1998, ko so se zahtevala soglasja za izvedbo za prvi dve fazi gradnje polja vetrnih elektrarn, ta vrsta projektov ni bila navedena kot projekt, ki spada na področje uporabe Direktive 85/337, niti v prilogi I niti v prilogi II k navedeni direktivi. Zato ni bilo treba pred izdajo soglasja za izvedbo izvesti take presoje vplivov na okolje, kot je urejena z navedeno direktivo. Irska dodaja, da je bila zahtevam, vložnim leta 1998, vendarle priložena izjava o vplivih na okolje v skladu z irsko zakonodajo.
- 91 Poleg tega meni, da je neustrezno poskušati predlagati, da so dejavnosti, ki so povezane s stranskimi vidiki projekta gradnje polja vetrnih elektrarn, kot so gradnja ceste, pridobivanje šote, izkoriščanje kamnoloma ali prenos elektrike, tako pomembne, da bi bilo treba za njih izvesti presojo vplivov na okolje v smislu Direktive 85/337.
- 92 Irska poleg tega meni, da zahteva za podaljšanje trajanja veljavnosti dovoljenja ni „soglasje za izvedbo“ v smislu spremenjene Direktive 85/337.

- 93 Irska nazadnje uveljavlja, da je bil zemeljski plaz povzročen z uporabljenimi metodami gradnje in da ne gre za težave, ki bi jih bilo mogoče vnaprej odkriti s presojo vplivov na okolje, tudi če bi bila izvedena v skladu z zahtevami Skupnosti. Ta država članica poleg tega pojasnjuje, da so bile za zagotovitev varnega dokončanja polja vetrnih elektrarn metode gradnje spremenjene po tem, ko se je gradnja prekinila in se je izvedla preiskava.

Presoja Sodišča

- 94 Prvič, v zvezi s pogoji, v skladu s katerimi sta bili 12. marca 1998 izdani soglasji za izvedbo za prvi dve fazi gradnje polja vetrnih elektrarn, za kateri je bila vložena zahteva 23. januarja 1998, je treba najprej presoditi, ali se uporabi Direktiva 85/337.
- 95 V zvezi s tem iz člena 3 Direktive 97/11 izhaja, da se še naprej uporabljajo določbe Direktive 85/337, če je bila zahteva za soglasje za izvedbo predložena pristojnemu organu pred 14. marcem 1999.
- 96 Poleg tega, čeprav ni sporno, da naprave za izkoriščanje energije vetra za proizvodnjo elektrike niso navedene niti v prilogi I niti v prilogi II k Direktivi 85/337, Irska ne izpodbija dejstva, da je bilo za prvi dve fazi gradnje polja vetrnih elektrarn treba izvesti različna dela, med katerimi so pridobivanje šote ter mineralnih snovi razen kovinskih mineralnih snovi in mineralnih energetskih surovin ter gradnja cest, ki so naštetja v navedeni prilogi II, točka 2(a) in (c) oziroma točka 10(d).
- 97 Direktiva 85/337 je torej veljala za prvi dve fazi gradnje polja vetrnih elektrarn, ker sta bili povezani zlasti z izvedbo projektov del, navedenih v prilogi II k tej direktivi.

- 98 Iz tega izhaja, da bi Irska morala presoditi vplive projektov, ki bodo med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, verjetno pomembno vplivali na okolje (glej v tem smislu sodbi z dne 24. oktobra 1996 v zadevi Kraaijeveld in drugi, C-72/95, Recueil, str. I-5403, točka 50, in z dne 28. februarja 2008 v zadevi Abraham in drugi, C-2/07, ZOdl., str. I-1197, točka 37).
- 99 Vendar Irska zatrjuje, da so pristojni organi menili, da zadeva ne spada v okvir priloge II k Direktivi 85/337, ker je pomen stranskih del pridobivanja šote in gradnje cest majhen v primerjavi s projektom gradnje samega polja vetrnih elektrarn.
- 100 Pristojni organi so zato menili, da ni treba ugotoviti, ali bodo predlagani projekti pomembno vplivali na okolje, niti pred izdajo soglasja za izvedbo opraviti presoje vplivov na okolje, ki bi ustrezala zahtevam iz Direktive 85/337.
- 101 Vendar dejstvo, da so imeli zgoraj navedeni projekti, na katere se nanaša priloga II k navedeni direktivi, drugoten pomen v primerjavi s projektom gradnje polja vetrnih elektrarn kot celote, ne pomeni, da navedeni projekti zaradi tega ne bodo verjetno pomembno vplivali na okolje.
- 102 V zvezi s tem je treba poudariti, da predlagani projekti pridobivanja šote ter mineralnih snovi in gradnje cest niso bili zanemarljivi v smislu velikosti glede na celotno površino polja vetrnih elektrarn, ki pokriva 200 hektarjev šotišč in ki je najpomembnejši tak projekt na Irskem, in so bili poleg tega nujni za namestitev turbin ter potek vseh del gradnje. Prav tako je treba poudariti, da so bila navedena dela izvedena na pobočju gore Cashlaundrumlahan, kjer so nahajališča šote tudi do 5,5 metra globoko in široko pokrita z gozdom.

- 103 Iz teh navedb, ki jih Irska ne izpodbija, izhaja, da so lokacija in velikost projektov pridobivanja šote ter mineralnih snovi in gradnje cest ter bližina reke konkretne značilnosti, iz katerih izhaja, da bi bilo treba navedene projekte, ki jih ni mogoče ločiti od postavitve 46 turbin na veter, obravnavati kot projekte, ki bodo verjetno pomembno vplivali na okolje in za katere bi bilo torej treba izvesti presojo njihovih vplivov na okolje.
- 104 Namen izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z zahtevami Direktive 85/337 je namreč, da se primerno opredeli, opiše in oceni neposredne in posredne vplive posameznega projekta na dejavnike, kot so živalstvo in rastlinstvo, tla in voda, ter medsebojni vpliv teh različnih dejavnikov. V obravnavanem primeru se lahko v zvezi s tem opozori, da so bile izjave nosilca projekta o vplivih na okolje pomanjkljive in da v njih zlasti ni bilo obravnavano vprašanje stabilnosti tal, kar je bistveno, ko so predlagana dela izkopavanja.
- 105 Zato Irska, s tem da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se pred izdajo soglasij za izvedbo v zvezi s prvima dvema fazama gradnje polja vetrnih elektrarn opravi presoja vplivov na okolje v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337, in s tem da se je pri zahtevah za soglasje za izvedbo omejila na predložitev izjav o vplivih na okolje, ki ne ustrezajo tem zahtevam, ni izpolnila svojih obveznosti iz navedene direktive.
- 106 Drugič, glede zahteve za soglasje za izvedbo v zvezi s tretjo fazo gradnje polja vetrnih elektrarn, ki je bila vložena 5. oktobra 2000, in glede zahteve za soglasje k spremembam prvih dveh prvotno dovoljenih faz gradnje, ki je bila vložena 20. junija 2002, je treba očitke preučiti ob upoštevanju spremenjene Direktive 85/337, ker sta bili zahtevi za soglasje vloženi po 14. marcu 1999.
- 107 Na eni strani ni sporno, da so pristojne oblasti soglašale s spremembo vrste turbin na veter, ki so bile prvotno predvidene, ne da bi zahtevale presojo vplivov na okolje

v skladu s spremenjeno Direktivo 85/337, in na drugi strani, da niti soglasju za izvedbo, izdanemu za tretjo fazo gradnje, ni bila priložena taka presoja. Poleg tega pred krčenjem gozda, za kar je bilo izdano soglasje maja 2003, ni bila izvedena ta presoja, kar je v nasprotju z zahtevami irske zakonodaje.

- 108 Vendar so v prilogi II, točka 3(i), k spremenjeni Direktivi 85/337 navedeni obrati za izkoriščanje energije vetra za proizvodnjo elektrike (polja vetrnih elektrarn) in v točki 13 navedene priloge vsaka sprememba ali razširitev projektov, naštetih v isti prilogi, ki so že dovoljeni, izvedeni ali se izvajajo in lahko imajo pomembne škodljive vplive na okolje.
- 109 Poleg tega je med ustreznimi izbirnimi merili, določenimi v prilogi III k spremenjeni Direktivi 85/337, ki veljajo za projekte, naštete v prilogi II k tej direktivi, in na katere se sklicuje člen 4(3) navedene direktive, navedeno tveganje nastanka nesreč ob upoštevanju zlasti uporabljene tehnologije. Med temi merili je treba omeniti okoljsko občutljivost geografskega območja, ki jo je treba obravnavati zlasti ob upoštevanju „absorpcijske sposobnosti naravnega okolja“, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti gorskim in gozdnim območjem.
- 110 Postavitev 25 novih turbin, gradnja novih dovoznih poti in sprememba prvotno dovoljene vrste turbin na veter, kar naj bi povečalo proizvodnjo elektrike, so projekti, ki so navedeni v prilogi II k spremenjeni Direktivi 85/337 in ki lahko ob upoštevanju posebnosti območja, na katere je bilo opozorjeno v točki 102 te sodbe, in meril, navedenih v prejšnji točki te sodbe, verjetno pomembno vplivajo na okolje, zato bi moral zanje, preden so dovoljeni, veljati postopek v zvezi z zahtevo za soglasje za izvedbo in v zvezi s presojo njihovih vplivov na okolje v skladu s pogoji, določenimi v členih od 5 do 10 spremenjene Direktive 85/337.

- 111 Tako Irska, s tem da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se pred izdajo soglasij k spremembam in soglasja v zvezi s tretjo fazo gradnje polja vetrnih elektrarn opravi taka presoja, in s tem da se je omejila na predložitev izjave o vplivih na okolje, ki ne ustreza tem zahtevam, ni izpolnila svojih obveznosti iz spremenjene Direktive 85/337.
- 112 Iz navedenega izhaja, da Irska s tem, da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se pred izdajo soglasij za gradnjo polja vetrnih elektrarn in za povezana dela v Derrybrienu v okrožju Galway ter pred izvedbo del opravi presoja vplivov projekta na okolje v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337 v različici pred spremembami, uvedenimi z Direktivo 97/11, in v različici po njih, ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 2, 4 in od 5 do 10 navedene direktive.

Stroški

- 113 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Komisija je predlagala, naj se Irski naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. Irska s tem, da ni sprejela vseh potrebnih ukrepov za zagotovitev, da se

- preden so v celoti ali deloma izvedeni, presodi, ali je za projekte, ki spadajo na področje uporabe Direktive Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, v različici pred spremembami, uvedenimi z Direktivo Sveta 97/11/ES z dne 3. marca 1997, in v različici po njih, treba izvesti presojo vplivov na okolje, in da se izvede presoja njihovih vplivov v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337, če bodo verjetno pomembno vplivali na okolje zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije, in

- pred izdajo soglasij za gradnjo polja vetrnih elektrarn in za povezana dela v Derrybrienu v okrožju Galway ter pred izvedbo del opravi presoja vplivov projekta na okolje v skladu s členi od 5 do 10 Direktive 85/337 v različici pred spremembami ali po njih, uvedenih z Direktivo Sveta 97/11,

ni izpolnila svojih obveznosti iz členov 2, 4 in od 5 do 10 navedene direktive.

2. Irski se naloži plačilo stroškov.

Podpisi